

De aanleiding voor de leggerwijziging die nu voorligt en de daaropvolgende watervergunning(en) ligt in het door de Provincie Zuid-Holland vastgestelde provinciaal inpassingsplan Bochtafsnijding Delftse Schie.

- Begonnen als een relatief klein infrastructureel project (5 miljoen) voor een nieuw kanaal van 800 meter. Niet langer hoefden de schepen dan door de lopende bocht bij Overschie en de haakse bocht voor de Hoge Brug. Daarmee zou de beroepsvaart een tijdswinst boeken van twee minuten.
- Vervolgens is het plan de Hoge Brug zelf 'aan te pakken'. Een rijksmonument van Rotterdam, een waterstaatkundig monument uit de geschiedenis van Delfland.
- Het nieuwe tracé zou veiliger zijn. Daarvoor is wel speciale bebording nodig. De onveiligheid van het bestaande tracé is nooit aangetoond. Er zijn geen ongelukken gebeurd en er is nu geen speciale bebording.
- Inmiddels is het project begroot op 13 miljoen en er is naast bovengenoemde 'winst' steeds meer zicht op de onbedoelde gevolgen en maatschappelijke schade.

De onbedoelde gevolgen en maatschappelijke schade zijn het onderwerp van mijn vragen aan u

Cultuurhistorie en Ensemblewaarde

De cultuurhistorische en landschappelijke waarde van de Oost-Abtspolder wordt blijvend aangetast. De omvang van dit eeuwenoude polderlandschap wordt gehalveerd. Bovendien wordt de samenhang met de Delftse Schie doorbroken. De Schie – met kenmerkende bocht – is op de alleroudste kaarten van Holland herkenbaar. Eerst als natuurlijke afwateringsrivier, na enige honderden jaren ook als de oudste trekvaart, waar naast Overschie ook Schiedam, Delfshaven en later ook Rotterdam van profiteerden. Voor Delft was de Schie en de Oost-Abtspolder cruciaal: aanvankelijk Delft's grondgebied en van groot economisch en strategisch belang. Het knooppunt van vaarwegen bij de bocht heeft een grote rol gespeeld in de geschiedenis van Holland.

Helaas wordt straks de doorlopende waterlijn vanuit Delft langs het jaagpad doorbroken door de afsplitsing van het nieuwe kanaal. *Dat is direct in strijd met het cultureel beleid van de provincie.*

Het Erfgoedhuis is op veel plaatsen in Holland bezig met behoud en herstel van de trekvaartinfrastructuur: overhangende beplanting moet verdwijnen, verrommeling wordt aangepakt. Hier wordt willens en wetens op basis van een verouderd plan, het oudste deel van de historische trekvaart uit de vaarweg geknipt en ontoegankelijk voor het scheepvaartverkeer gemaakt.

Bovendien wordt de vaarweg versmald en het karakter van de trekvaart aangetast door de aanleg van natuurvriendelijke oevers. Verzanding van de bocht lijkt onafwendbaar en zal kostbaar en regelmatig onderhoud vragen van de gemeente Rotterdam en HH Delfland.

Historische recreatie is van toenemend economisch belang en waardevol voor het overbrengen van het verhaal van Holland aan volgende generaties. Dat wordt op het water en langs de oude bocht bij Overschie onmogelijk. De rolpalen bij het Veerhuis kunnen nooit meer gedemonstreerd worden op het vaartraject van Delft naar Delfshaven. De vele archeologische vindplaatsen – die bijzonder rijk zijn – verdwijnen door de bochtafsnijding. *Het nieuwe tracé is allerminst cultuurhistorisch ingepast, zoals de Provincie ten onrechte stelt.*

Vragen en aandachtspunten aan HH Delfland

De bochtafsnijding heeft veel schadelijke gevolgen. Eén daarvan wordt veroorzaakt door zwaar verkeer dat zowel tijdens de aanleg, alsook na realisering van het project door de polder wordt geleid.

- Zowel de tijdelijke onderhoudsweg (die drie jaar lang) het zwaar verkeer vanaf de Matlingeweg voor de dijkopbouw moet kunnen dragen, als de definitieve onderhoudsweg vanaf de Delftweg naar het gemaal, moet geschikt zijn om 14 ton te kunnen dragen.
- Over de inpassing is *niets* terug te vinden in de voorschriften bij de door HH Delfland verleende watervergunning.
- De slappe bodem van de polder kan dit zwaar verkeer niet aan. Dat bleek al uit de eerder geweigerde vergunningsaanvraag voor het archeologisch onderzoek naar de Oude Dijk. Zo leiden de werkzaamheden onvermijdelijk tot desastreuze schade aan de behoudenswaardige archeologische vindplaatsen. *Cultuurhistorische inpassing ontbreekt*.
- Passende maatregelen voor de fysieke bescherming van het archeologisch erfgoed (Verdrag van Malta) ontbreken ten enen male. Uit dien hoofde is verlening van de watervergunning en vaststelling van de legger prematuur.
- In verband met de waterveiligheid is het onderzoek naar de Oude Dijk eerder uitgesteld. Daarvoor is een bouwkuipconstructie met damwanden voorzien. Die vergunning is nog niet aangevraagd en ook op de legger is deze niet ingetekend. Wij vernamen dat dit onderzoek naar de Oude Dijk nu als laatste stap is gepland, over drie jaar.
- Tegen die tijd is de grond al zo beschadigd of zelfs deels ingestort dat elk spoor is vernietigd. Dit is niet alleen strijdig met de wettelijke verplichtingen, maar klemmt te meer omdat inmiddels bekend is, dat vindplaats 1 (recht tegenover de Hoge Brug) bijzonder rijk is.

Vragen

- Met deze leggerwijziging en watervergunning wordt toestemming gegeven om aan de slag te gaan. Het hele eiland gaat op de schop. Waarom ontbreken voorschriften om de risico's van zwaar werkverkeer (14 ton) te beperken?
- Moet de aanvrager van de vergunning bij zijn werk niet door adequate beschermende voorschriften tot veilig en zorgvuldig werken worden ingekaderd?
- Wilt u in overleg met de provincie bezien of een betere locatie voor de toegangsweg mogelijk is? Dan wel:
- Kunt u toelichten waarom de schade aan de archeologische vindplaats bij voorbaat wordt geaccepteerd in strijd met het Nederlandse beleid en de gebruikelijke best practice?
- Het verkennend archeologisch onderzoek heeft bijzondere, voor Nederland unieke, vondsten opgeleverd. Half maart zal een eerste presentatie daarvan worden gegeven in Museum Oud Overschie. Het rapport is – op punten en komma's na – afgerond. Is er bij HH Delfland sprake van voldoende voorzorg voor archeologie en cultuurhistorie?
- **Bent u bereid besluitvorming aan te houden tot de resultaten ten volle kunnen worden meegenomen in de af te geven vergunningen en legervaststelling?**

Werkgroep Bochtafsnijding i.s.m. Museum Oud Overschie, 18 februari 2015

Drs. Anneke de Gouw

